

» Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu (MT. 4, 4) «

DUMINICA IZGONIRII LUI ADAM DIN RAI

a lăsatului sec de brânză

APOSTOL. ROMANI 13, 11-14; 14, 1-4

Fraților, acum mântuirea este mai aproape de noi, decât atunci când am crezut. Noaptea e pe sfârșite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întinericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii. Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospețe și în beții, nu în desfrânări și în fapte de rușine, nu în ceartă și în pizmă, ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos și grija de trup să nu o faceți spre poftă. Primiți-l pe cel slab în credin-

ță fără să-i judecați gândurile. Unul crede că poate să mănânce de toate; cel slab însă mănâncă legume. Cel ce mănâncă să nu disprețuiască pe cel ce nu mănâncă, iar cel ce nu mănâncă să nu osândească pe cel ce mănâncă; fiindcă Dumnezeu l-a primit. Cine ești tu, ca să judeci pe sluga altuia? Pentru stăpânul său stă sau cade. Dar va sta, fiindcă Domnul are putere ca să-l facă să stea.

EVANGHELIE. MATEI 6, 14-21

Zis-a Domnul: Dacă veți ierta oamenilor greșelile lor, va ierta și vouă Tatăl vostru Cel ceresc; iar dacă nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre. Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își întunecă fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor. Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci

Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură, ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică și unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

TÂLCUIRE

Ca atare, datoria mea este să vă amintesc marea sfințenie a postului, să vă lămuresc de ce este nevoie de el - fiindcă oamenii ușuratici spun deseori: „Dar nu-i totuna ce mâncăm, ce, prin mâncare trebuie să plăcem lui Dumnezeu?, și disprețuiesc postul. Dar dacă însuși Domnul Iisus Hristos ne-a lăsat rânduiala postului, înseamnă că el este un lucru foarte însemnat, indispensabil - și cel care disprețuiește postul, care nu dă două parale pe el, disprețuiește cuvintele Domnului Iisus Hristos. Ca să înțelegem mai bine toată însemnătatea postului, trebuie să lămurim pentru început care e scopul lui. Postul ne învață să ne înfrânăm. Prin post ne obișnuim să ne înfrânăm poftele pântecelui, să călcăm în picioare poftele rele ale trupului, care se străduiesc întotdeauna să aibă întâietate

te asupra duhului, încercând să înăbușe orice năzuință duhovnicească, supunând voința cugetării sale. Trupul nu ne duce la bine: el e izvorul celor mai multe păcate și sminteli, în săvârșirea lucrurilor care plac trupului se află esența majorității păcatelor - și dacă noi, conștientizând lucrul acesta, ne silim trupul să postească, dacă îl lipsim de mâncăruri gustoase și îmbelșugate, dacă ne mulțumim cu strictul necesar, prin asta câștigăm o victorie asupra lui, îndepărtăm ceea ce ne împiedică să ducem o viață duhovnicească, dăm libertate duhului, îl înaripăm în năzuința lui spre tot ce este sfânt, ceresc, înalt. Sarcina noastră e să ne înfrânăm de la toate patimile și poftele rele, de la tot ce este rău, de la tot ce aduce vătămare aproapelui, de la orice lucru pe care ni-l dictează egoismul și adorarea

de sine. Așadar, trebuie să ne educăm voința în așa fel ca ea să fie îndreptată spre lupta cu patimile, ca toate dorințele noastre să năzuiască nu către satisfacerea imboldurilor trupului, ci către cele de sus, către cele cerești, ca să avem sus inimile, ca să trăim întotdeauna cu gândul la Dumnezeu, la poruncile lui Hristos. În acest scop, trebuie să educăm în noi deprinderea înfrânării, fiindcă știți că la orice scop dificil se ajunge pe calea antrenamentului de lungă durată. Adevărul acesta este valabil pentru orice muncă, atât intelectuală cât și fizică. Scopuri le mari se ating doar cu silință mare. Ca atare, trebuie să înțelegem că și scopul atât de înalt al înfrânării trupului nostru, al luptei cu patimile, cere exersare constantă, luptă permanentă. Postul este tocmai o astfel de școală a înfrânării. Omul obișnuit cu postul, care ține toate posturile, mai ales când a postit toată viața, cum făceau marii nevoitori, capătă o putere uriașă în lupta cu toate ispitele, învățată să se înfrâneze de la tot păcatul. Aici este însemnătatea de temelie a postului. Dar postul, mai ales Postul Mare, are și o altă însemnătate, fiindcă este vreme de pocăință, de mărturisire, vreme pentru Sfânta împărtașire, și ca atare trebuie să petrecem această vreme în aducere-aminte neconținută de păcate și de nevoia spovedaniei. Și dacă vom posti, însăși înfrânarea de la mâncare ne va aduce mereu aminte de acest fapt. Când te așezi la masă și începi să mănânci gustarea sărăcăcioasă, îți amintești de ce ai nevoie să faci asta: fiindcă suntem apăsați de păcate și în vederea marelui Praznic trebuie să ne curățim de ele și de tot răul, ca în Luminata Zi a Paștilor să ne înfățișăm lui Dumnezeu curați, îndreptățiți, pocăiți până în adânc. Vedeți ce mare este și această însemnătate a postului? Doar oamenii stricați și nehibzuiți disprețuiesc postul. Din păcate, copiii generației noastre sunt însă educați într-o deplină necunoaștere a postului, nu sunt deprinși cu el, nu -și pleacă micuțele capete de

copil în fața poruncilor Bisericii. Ar trebui ca ei să se învețe cu postul de la cea mai fragedă vârstă cu putință, ca să crească o nouă generație de creștini, care să fie cu totul altfel decât acest tineret desfrânat și ateu care ne înconjoară. Este nevoie ca copiii creștinilor să lumineze ca niște stele curate în această societate păcătoasă, care calcă în picioare Sângele lui Hristos. Pătrundeți-vă de sfântul gând al însemnătății postului și al educării copiilor voștri în păzire neabătută a lui. Înainte de a vorbi despre post, Domnul Iisus Hristos ne-a spus și prima condiție ca postul să ne fie spre mântuire: De nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre (Mt. 6, 15). Vă mai amintesc și pilda împăratului care a hotărât să încheie socotelile cu toți datornicii săi. I s-a înfățișat un om care îi era dator cu o sumă uriașă de bani. Dat fiind că nu avea de unde să-i înapoieze, împăratul a poruncit să fie vândut el însuși, împreună cu soția, copiii și toată averea lui, pentru acoperirea datoriei. Atunci, datornicul a început să-l roage pe împărat să mai rabde, promițând că în timp va plăti tot. Făcându-i-se milă de el, împăratul i-a iertat datoria în întregime. Ce credeți că s-a întâmplat? Îndată ce omul cu pricina a ieșit de la împărat, s-a întâlnit cu cineva care îi era lui dator cu o sumă neînsemnată. A început să pretindă plata neîntârziată a datoriei și, înhățându-l, a început să îl sugrume. Văzând asta, slugile împărătești s-au tulburat foarte tare și au povestit totul împăratului. Acesta a poruncit ca datornicul său să fie chemat și i -a zis: Slugă vicleană! Toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine? Și l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce va plăti toată datoria (Mt. 18, 32-34). Oare nu era drept să facă așa? Domnul ne-a poruncit să iertăm aproapelui greșelile față de noi, dacă vrem să primim iertare de la Dumnezeu. De asemenea, Domnul Iisus Hristos ne-a învățat să ne rugăm lui Dumnezeu prin cuvintele următoare: Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri (Mt. 6, 12). Așadar, iertați-i pe toți cei care sunt vinovați față de voi, care v-au făcut să suferiți, care v-au rănit orgoliul. Aceasta este condiția dintâi și de temelie pentru a pune început postului. Doar când îi vom ierta pe toți vom putea începe postul și marea taină a pocăinței. Dar oamenilor, de multe ori, le este greu să ierte. Cu câtă greutate se răsuște limba ca să spună niște cuvinte atât de simple: „Iartă -mă, fratele

meu!, de parcă o leagă cineva! De legat i-o leagă chiar diavolul, și de asta ne e atât de greu să spunem cuvintele acestea simple.

Dar fiecare om care a biruit măcar o dată piedica aceasta, care a spus pentru prima dată: „Iartă-mă”, simte cum se schimbă fără întârziere inima sa, simte în ea îndată o bucurie lină. A iertat, iar Domnul i-a dat bucurie și pace în suflet. A doua oară este deja mult mai ușor să spună: „Iartă-mă”, iar a treia oară foarte ușor. Și omul se învață să ceară iertare cu ușurință și repede, și i se duce apăsarea de pe inimă, și nu mai zace pe ea piatra dușmăniei, și în locul urii în inima lui se sălășluiește sfânta dragoste. Pentru monahi, cuvântul „iartă-mă” e cel mai însemnat, cea mai mare obligație. Bătrânii duhovnicești, cărora li se încredințau monahii spre a-i călăuzi în viața duhovnicească, îi învățau în primul rând să răspundă cu acest cuvânt la orice mustrare li s-ar fi făcut, făcând totodată o plecăciune adâncă celui care i-ar fi mustrat. Au fost și oameni uimitori, care rosteau acest cuvânt chiar și atunci când asupra lor cădeau cele mai rușinoase și nedrepte învinuiri. Erau monahi învinuiți de curvie, care nu se dezvinovăteau și nu răspundeau la acele clevetiri murdare, ci doar le răspundeau: „Iartă-mă cu smerenie celor care îi asupreau. După aceea, timp de mulți ani trăiau înfierați cu numele de „curvar, și deseori doar înainte de ieșirea din această viață Domnul vădea nevinovăția lor, și se cutremurau inimile celor care îi socotiseră păcătoși. Iată cât de mare este puterea sfintei iertări. Așadar, să începem postul iertând pe toți greșii noștri: pe toți cei care ne -au jignit, care ne-au făcut daune, care ne-au amărât cu ceva. Și în timpul postului să împlinim față de toți

vrăjmașii noștri porunca Sfântului Apostol Pavel pe care am auzit-o în Apostolul de astăzi: Nimănui cu nimic să nu fiți datori, decât cu iubirea unuia față de celălalt - că cel care iubește pe aproapele a împlinit legea; fiindcă poruncile: „Să nu săvârșești preacurvie, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, să nu poftești” și orice altă poruncă ar mai fi se cuprind în acest cuvânt: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Iubirea nu face rău aproapelui; iubirea este deci împlinirea legii - și aceasta, fiindcă știți în ce timp ne găsim, căci este chiar ceasul să vă treziți din somn (Rom. 13, 8-11). A venit vremea să ne trezim din somnul nostru nesfârșit, în care nu ne gândim la Dumnezeu, căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât atunci când am crezut (Rom. 13, 11). Acum, după ce a trecut oarecare vreme în care am slujit Domnului, mântuirea e mai aproape de noi decât atunci când de-abia pășisem pe calea vieții creștinești. Noaptea e pe sfârșite, iar ziua s-a apropiat (Rom. 13, 12). A trecut noaptea când trăiam în bezna de nepătruns a necunoașterii lui Dumnezeu, în mândrie și egoism. Ziua pocăinței s-a apropiat. Să lepădăm, dar, lucrurile întunericii și să ne îmbrăcăm cu armele luminii; să umblăm cuviincios, ca ziua, nu în ospețe și în beții, nu în desfrânări și în fapte de rușine, nu în ceartă și pizmă, ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos, și grija de trup nu o faceți spre poftă (v. Rom. 13, 12-14). Tocmai asta ne învață Marele Post. Amin.

Sfântul Luca al Crimeei

La porțile Postului mare - Predici la Triod

18 martie 1945

PENTRU TINERI

Postirea aduce, oare, folos sufletului nostru? Fiecare dintre noi trebuie să și pună întrebarea această și să ia astfel aminte la inima să, că să vadă dacă este în ea schimbarea cea sfântă, dacă înce-tează să mai iubească și să facă păcatul. Să ne privim postirea cu ochi aspru și să ne îngrijim din toate puterile să o facem de folos sufletului nostru. Cum să reușim asta? Trebuie să facem în noi înșine o cotitură însemnată: de la iubirea de lume, de plăcerile ei, de păcat, trebuie

să ne întoarcem către iubirea de Dumnezeu, pe Care și trebuie să L iubim mai presus de toate.

Când postești, unge capul tău și față ta o spală, spune Mântuitorul: unge capul tău, adică unge sufletul tău cu untdelemnul milostivirii, și spală față sufletului tău cu untdelemnul curăției, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție la arătare.

Sfântul Ioan de Kronstadt

FRÂNTURI DE SINAXAR

Viața Sfântului Nicolae Planas, ocrotitorul celor căsătoriți

Acesta s-a născut în insula Naxos, din părinți binecredincioși, primind la botez numele Nicolae. Din fragedă pruncie a avut o aleasă înclinație spre cele duhovnicești, fiind adesea găsit în paraclisul Sfântului Nicolae, aflat pe moșia părinților, unde, înfășurat într-un cearșaf, petrecea timp îndelungat cântând toate cântările bisericești știute de dânsul.

După adormirea tatălui său, pe când Nicolae avea 19 ani, se mută împreună cu mama și sora sa în Atena, iar la vârsta de 28 de ani se căsătorește, dobândind un copil. În 1879, este hirotonit diacon, iar în 1884, preot.

După plecarea soției sale la cele veșnice, vreme de 50 de ani a liturghisit zilnic, timp în care nu s-a îmbolnăvit niciodată, de la opt dimineața, până la două sau trei după-amiaza. Frânt de oboseală, mergea pe la casele celor apropiați ai săi și se odihnea puțin, așezat într-un fotoliu. Seara, la ora nouă, ajungea la una dintre biserici unde începea privegherea. Mânca în fiecare zi doar seara, iar în toate posturile mânca fără untdelemn. De praznice, cânta paraclisele lor până la Odovanie.

Bucuria și viața sa au fost să slăvească pe Dumnezeu ziua și noaptea, să săvârșească Liturghii, privegheri, Vecernii, Paraclise, agheazmă, Sfinte Masluri, Parastase. Diferitele bisericești unde liturghisea Sfântul Părinte erau pentru mulți mângâiere și scăpare.

Ani întregi purta cu sine pomelnicele primite în fiecare zi. Din nemăsurata sa iubire pentru cei trecuți la

cele veșnice, avea pomelnice îngălbenite de vreme, la care adăuga mereu altele, pe toate citindu-le cu purtare de grijă părintească, la fiecare Liturghie. Astfel, prin râvna sa, mulți vor fi dobândit loc în Împărăția Cerurilor.

Ajuta familii nevoiașe, văduve, orfani, mai ales pe văduvele tinere, deoarece sărăcia le împingea la stricăciune, tineri să-și plătească studiile. Șoferii de taxi-uri îl duceau fără bani, știind că acela care îl ducea pe Sfântul Părinte se bucura de mult câștig în ziua aceea.

Din tot ce făcea și vorbea, se vedea că nu are nici o idee despre sfințenia sa, căci lacrimile pentru păcatele lui nu lipseau din ochii lui, deși încerca să trăiască ascuns și singur.

Toate neajunsurile din partea oamenilor le primea cu îndelungă răbdare, tăcere și rugăciune, Dumnezeu de multe ori săvârșind minuni cu nevoitorul său plin de simplitate.

Astfel petrecu Sfântul Părinte o jumătate de veac, fără zgomot, neștiut de nimeni, însă avându-i în inima sa pe toți, făcând din inima Atenei adevărată pustie și umplând-o cu mireasma rugăciunii, precum sihaștrii de odinioară pustia.

În anul 1932, Sfântul Nicolae Planas pleacă la cele veșnice, fiind înmormântat, iar la vreme rânduită fiind aflat nestruciat, răspândind bună mireasmă și săvârșind mulțime de minuni celor ce i se roagă cu credință.

Trecerea sa în rândul sfinților s-a săvârșit la 23 iulie 1992.

CUVÂNT DE LA PĂRINȚI

„...tema Raiului plasată la intrarea în Postul Mare permite definirea acestuia ca un timp de întoarcere și restaurare prin Hristos în demnitatea originară a lui Adam. Cele 40 de zile adună simbolic ansamblul timpului calificându-l prin modul de a fi al ascezei și al căinței, dar acest timp sfințit apare astfel drept ocazia de a recapitula personal istoria mântuirii, retrăind

dramatic cele două extremități ale sale: izgonirea din Rai și Învierea, identificându-ne puțin câte puțin cu întâiul, iar mai apoi cu cel de-al doilea Adam (Hristos Domnul).”

Părintele Makarios Simonopetrul
Triodul explicat

GÂNDUL ZILEI

„Încetează să te mai veselești uitând de tine însuși; tu, cel căzut, ai pierdut foarte mult; mai bine caută și vezi dacă nu cumva este undeva vreun mijloc de a recăpăta ceea ce ai pierdut”.

SFÂNTUL TEOFAN ZĂVORĂTUL